

ИСТОРИЯ НА АМЕРИКА

ЗАВЛАДЯВАЩИ РАЗКАЗИ
ОТ ДРЕВНИ ВРЕМЕНА
ДО XX ВЕК

ИСТОРИЯ НА АМЕРИКА
ЗАВЛАДЯВАЩИ РАЗКАЗИ
ОТ ДРЕВНИ ВРЕМЕНА ДО ХХ ВЕК

Автор: Кевин Скот

Превод: Яна Загорчинова

Издателство „Паритет“, София

256 стр.

На титулната страница: Ню Йорк. Гравюра от J. R. Hutchinson по картина на J. Bennett, 1829 г.

През Атлантическия океан, по следите на великите първооткриватели, европейците тръгнаха да асимилират и колонизират нови земи. Към края на XVIII век много от колониите се превърнали в самостоятелни провинции на своите метрополии, а Съединените американски щати станали напълно самостоятелна държава. Историята на възникването на САЩ е уникална. Могъщата държава се сформирала върху съвършено нова територия, чиито коренни жители едва ли биха могли да противостоят на новите заселници. В борбата между колонистите от различните европейски страни възникнала държава от нов тип. Тази книга разказва за многото „разклонения“ по този път, за дейността на основателите, Гражданската война, изселването на индианците и усвояването на Дивия запад.

Книгата дава цялостна представа за ранната история на САЩ и появата на националния манталитет: вярата в изключителната роля на Америка и нейната мисия да разпространява своя опит и своите ценности в целия свят. Всеки, който се интересува от историята на Америка, ще намери нови, неизвестни и интересни факти.

За поръчки на книги от сайта
www.paritetbf.com – 20% отстъпка.

Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото разрешение на притежателя на авторските права.

ISBN 978-619-153-563-7

СЪДЪРЖАНИЕ

Част първа

ОТКРИВАНЕ И АСИМИЛИРАНЕ НА АМЕРИКА.....	5
История на откриването на Америка	7
Експедицията на Христофор Колумб.....	11
Защо Америка е наречена Америка?	
Америго Веспучи	21
Бащите пилигрими. История на първите преселници в Северна Америка	28
Споразумението от „Мейфлауър“	35
Как е покорен Дивият запад	40
„Дивият Запад“ наистина бил див.....	48

Част втора

ОБРАЗУВАНЕ НА СЪЕДИНЕНИТЕ АМЕРИКАНСКИ ЩАТИ	61
Кой и защо създава САЩ?	63
Бостънското чаено парти – как е започнала войната за независимост на САЩ.....	72
Конституционният конвент от 1787 год.....	78
Разширяване на териториите. Американско-мексиканската война	86
Как Русия продала Аляска.....	93

Част трета

ГРАЖДАНСКАТА ВОЙНА В САЩ.....	107
Кратка история на войната	109
Тъмнокожите в Гражданската война на САЩ.....	116
Битката при Гетисбърг – преломен момент във войната	121

Знаменити пълководци на Гражданската война на САЩ	129
Генерал Лий – великият генерал, загубил войната	137

Част четвърта

ИНДИАНЦИТЕ – КОРЕННИТЕ НАРОДИ НА АМЕРИКА..... 147

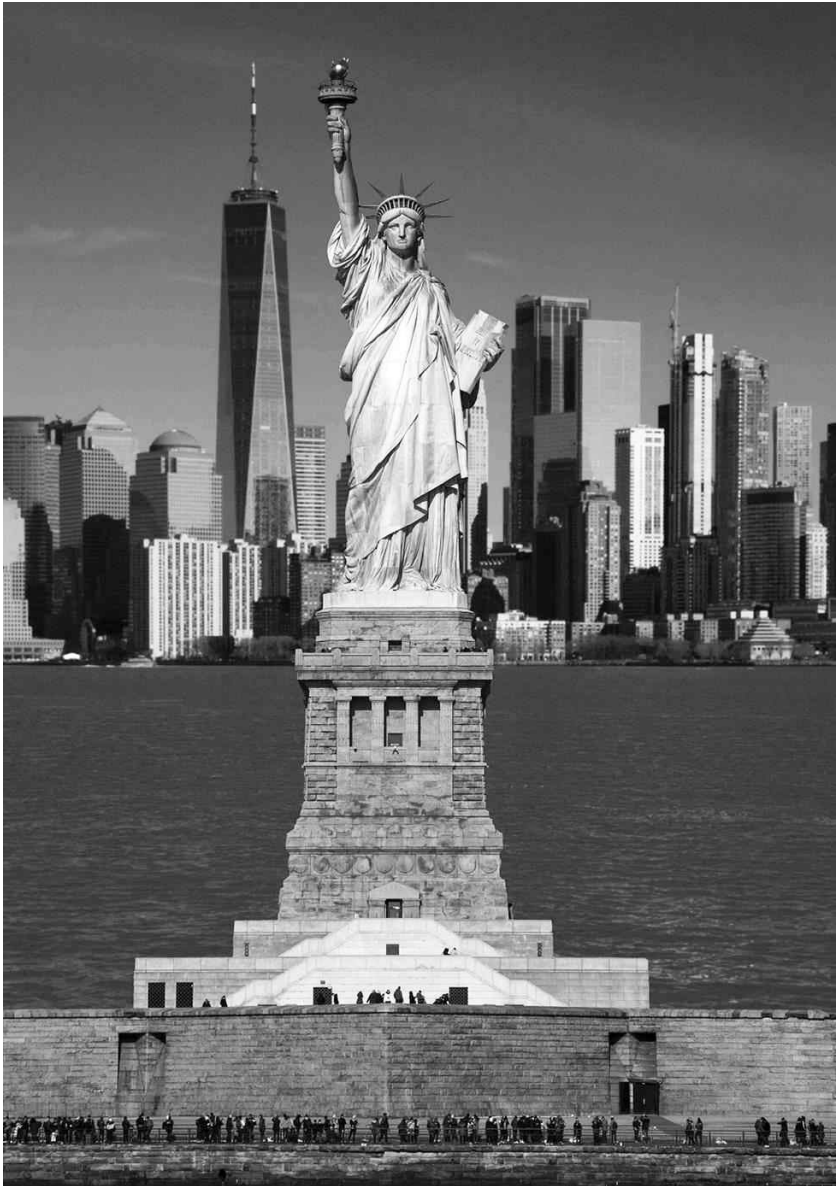
„Битката на хилядата убити“: най-голямата победа на индианците над САЩ.....	149
Оръжието на северноамериканските индианци.....	158
Ловецът Даниел Бун – първият народен герой на Съединените щати	164
„Индианците ще стигнат за всички“. Как прогонвали индианците от техните територии	169
„Всички в резервати“	178
Войната на американската армия с индианските племена.....	189

Част пета

БАНДИТИТЕ НА ДИВИЯ ЗАПАД..... 197

Дивият Запад: каубои, бандити и беззаконие	199
Джеси Джеймс: Един от най-големите бандити на Америка	209
„Дивият Бил“ Хикок: Стрелец и пазител на закона на стария запад.....	218
Били Кид: „Хлапето“ за милион	226
Истинската история на стрелеца Уайът Ърп	236
Двамата „добри бандити“: Буч Касиди и неговият приятел Сънданс Кид.....	242

Част първа
ОТКРИВАНЕ И АСИМИЛИРАНЕ
НА АМЕРИКА

История на откриването на Америка

По силата на ред исторически и природно-географски условия, първите стъпки в откриването на нови земи отвъд океана се паднали в Европа на Португалия и Испания – двете морски държави, които от столетия „гледали“ от Югозападна Европа към безкрайните простори на Атлантика. Цялата минала история на тези страни, особено на Испания, предразполагала към изпълнението на подобна задача.

Испания била школа за воители, страна, в която поради безкрайните сблъсъци на народи, култури и вяра били изковани бойните качества на човека. Историята на Испания от VIII-IX до XVI век е история на борбата на два народа, които рязко се различавали по обичаи, стопанска система, характер и ниво на културата. От една страна, полудивите северни вестготи, възпитани в традициите на родовия бит и управлявани от феодални графове и крале, живеещи от заграбването на чуждо имущество и чужди земи, и сляпо предани на католицизма, който благославял войната с „неверниците“ като богоугодно дело. От друга – маврите – потомци на араби и бербери, изтънчени в науката и изкуствата, трудолюбиви и умели земевладелци, прекрасни занаятчии, усърдни привърженици на исляма. Съдбата на едните и другите се решавала само от силата. По друг начин не можело и да бъде; защото едните имали плодородни равнини и изобилие от земни блага, а другите – каменни дефилета, неудобни високи равнини и алчността на гладния варварин.

Рицарите на знаменития средновековен император на франките Карл Велики неотклонно се придвижвали от североизток на юг. Отначало те се установили в Пиренеите, а после заели планинските плата на Астурия и Галиция. В края на XI век християните завладели Толедо, а

през XIII век в ръцете им попаднали Кордова, Севиля, Валенсия и др. Към края на XV век маврите останали само с последната си крепост – Гранада, но през 1492 год. и тя паднала. Настъпил краят на арабското владичество, а заедно с него и на арабската цивилизация в Европа. Мекият, изтънчен бит на исляма отстъпил място на суровата и груба култура на кръста и меча.

Към търсенето на морски пътища в Африка и Индия проявявали интерес всички: дворяни, търговци, духовенство и разбира се, самите монарси. С приключването на войната с маврите, много малоимотни португалски и испански дворяни – фидалго и идалго, за които войната с маврите била единственото и обичайно занятие, останали без работа. Дворяните презирали всякаква дейност, освен войната. Военното дело отговаряло много добре на техните навици, житейски разбирания и способности. Те били най-добрата кавалерия и пехота в Европа и се сражавали навсякъде: с турския султан, алжирския бей, френските крале, князете на Северна и Южна Италия, холандците, немските княжества и свободните градове. На тях им било все едно под чие ръководство ще се сражават и на кого ще служат, само да им плащат и парите винаги да им стигат за вино и жени.

Десетки хиляди дребни дворяни, а също и многобройните потомци на семейни родове (които по закона за наследството нямали никакви права върху родителското имущество) не могли да се освободят от дълговете си към лихварите. Идеята да забогатеят в Африка или в източните страни била единствено привлекателна за тези „рицари“. Неукротимият южен темперамент, ненаситната жажда за военна плячка, неизмеримото самолюбие и тщеславие отлично подходжали за едно толкова трудно и опасно дело – откриването на неизвестни търговски пътища и завоюването на непознати страни и континенти. Тъкмо от средата на тези бедни португалски и испан-

ски дворяни излезли през XV-XVI век смелите мореплаватели, жестоките и цинични завоеватели конквистадори, които унищожили държавите на ацтеките, майте, инките и други народи. Стотици и хиляди конквистадори загинали, но на тяхно място идвали нови и нови „ята“ от ненаситни авантюристи.

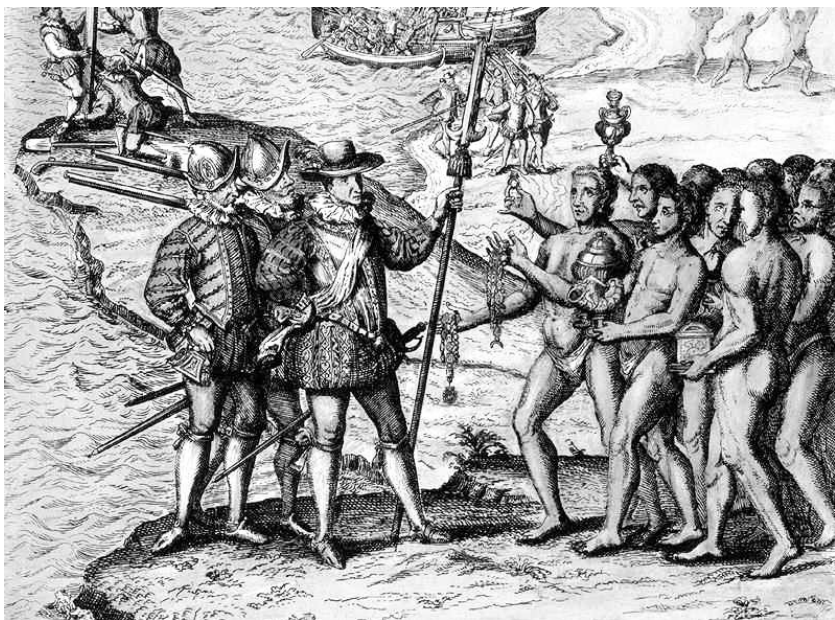
Само за 70 години, от 1500 до 1571 год. за Новия свят заминали 150 хиляди души! Най-точно ги е описал един от първите историци хроникьори на Новия свят Бартоломео де Лас Касас (XVI в.): *„Те вървяха с кръст в ръка и ненаситна жажда за злато в сърцето!“*. *„Златото е най-удивителното нещо! Който го притежава, е господар на всичко, което поиска...“* – тези думи принадлежат на... Христофор Колумб! Този „последен кръстоносен поход“ бил съпроводен с невероятна жестокост и алчност, с безгранично фарисейство и лицемерие. Неслучайно точно тогава в Америка се родила поговорката „Бог – високо, цар – далеко...тук аз съм господарят!“.

Богатите граждани на Португалия и Испания с желание субсидирали морските експедиции, които им обещавали притежание на най-важните търговски пътища, бързо забогатяване и доминиращо положение в европейската търговия. Католическата църква благославяла кървавите дела на конквистадорите, защото в замяна получавала нови паства от приелите католичеството индианци, нови владения от земя и доходи.

Не по-малък интерес към тези експедиции проявявала и кралската власт на Португалия и Испания. На монарсите никога не им стигали парите, за да живеят по кралски. Освен това трябвало колкото може по-бързо да освободят страната от тези малоимотни дворяни, които се мотаели навред без работа. Те представлявали сериозна заплаха за кралската власт, защото искали земя и пари. Това била една от причините, заради която португалският и испанският кралски двор се опитвали да привлекат

тези бедни дворяни към идеята за откриване и завоюване на нови страни и търговски пътища.

И Португалия, и Испания се стремели към една цел – да намерят най-краткия морски път до приказно богатата... Индия – страната на подправките, благовонията, скъпоценните камъни и златото, известна на средновековния човек само от разказите на източните търговци и от фантастичните съобщения на един-двама пътешественици. Всеки искал да изпревари другия. И тук всички средства били добри. Всеки вървял в своя посока и намирал своя път. По волята на историята на Испания се паднало западното направление – през Атлантика, и тя открила... Америка!

Колумб на остров Испаньола през 1492 г. Гравюра от Общата история на действията на кастилците от Антонио де Ерера и Тордесилас, Мадрид, 1601 г.

Експедицията на Христофор Колумб

Христофор Колумб е роден в Генуа през 1451 год. Като повечето свои съграждани и той станал мореплавател. Бил в Африка, Англия, Ирландия и Исландия. Освен това работел като картограф: събирал карти, сведения за морските пътища и открития. През 1470-1480 год. европейците и преди всичко португалците, търсели пътища до богатата Азия и се стремели да заобиколят Африка. По това време вече се знаело, че Земята е кръгла. Католическата църква не възразявала против тези представи и само най-големите невежи мислели, че Земята е плоска. Затова някои географи гледали на запад. Идеята, че Земята е кълбовидна сама по себе си означавала, че ако се плава на запад, може да се стигне до Азия. Въпросът бил в разстоянието – дали е преодолимо?

Колумб се опитвал да изясни този въпрос, изучавал трудовете на други пътешественици. Например, в книгата на космографа от началото на XV век Пиер д'Айи се твърдяло, че Атлантическият океан е тесен и може да бъде преодолян за няколко дни. Колумб бил съгласен: струвало му се невъзможно океанът да покрива половината Земя. Мореплавателят си кореспондирал с ерудирания географ Паоло Тосканели. Един от най-умните хора на своето време, Тосканели смятал, че западният път до Китай е напълно възможен. Той изпратил на Колумб своята карта с коментар: „Сигурен съм, че пътешествието не е толкова сложно, както се смята“. Всичко това убедило мореплавателя, че разстоянието до Азия не е чак толкова голямо, както било прието да се мисли.

През 1492 год. Колумб съставил план за плаване на запад. Но трябвало да убеди някого да финансира тази експедиция. Пътешествието от 1492–1493 год. се оценява на 2 милиона испански мараведи. За сравнение, на

Възможен посмъртен портрет на Колумб от художника Себастьяно дел Пьомбо, 1519 г. Източник: Уикипедия

един обикновен човек по онова време му стигали 8-10 хиляди, за да живее една година.

Колумб се опитвал да намери помощ в Португалия, но му било отказано, тъй като кралската комисия решила, че разстоянието е повече, отколкото мислели Колумб и Тосканели, и че нито една експедиция не би могла да има достатъчно запаси от храна и вода, както и необходимата дисциплина, за да преодолее такова огромно морско пространство. Тогава Колумб заминал за Испания. През 1486 год. той успял да си издейства среща с монарсите Изабела и Фердинанд. Но разговорът не преминал успешно. Дали Колумб е говорел твърде напористо, дали е поискал прекалено голяма награда в случай на успех, не е известно. Монарсите се отнесли към Колумб много скептично. Освен това, все още се водела война с Гранада – последната държава на маврите на Пиренейския полуостров, парите не стигали и испанците не били готови за авантюристични проекти. Обаче монархичното семейство се съгласило да събере специалисти за анализ на разчетите на Колумб.

Учените разглеждали проекта няколко месеца и също стигнали до извода, че Колумб не дооценява разстоянието до Азия. Комисията заявила, че се съмнява в успеха на начинанието. Желаната Азия наистина била много подалеч от обещанията на мореплавателя: на мястото, на което Тосканели предполагал, че се намира Япония (Чипангу) Колумб открил Карибските острови. Ако Колумб бе разбрал, че разчетите му са грешни, той самият не би се решил на подобно плаване – в дългия път храната се разваляла (а най-важното – водата) и екипажът можел да развали дисциплината, опасявайки се, че никога няма да се върне.

Комисията съобщила на Колумб: когато войната с Гранада бъде спечелена, монарсите, може би, ще отпус-

нат средства. Тогава Колумб се върнал в Лисабон и отново получил отказ. Макар че с упорството си той посял съмнение в главите на скептиците. Крал Жоан¹ отказвал по-скоро на самия Колумб, отколкото на неговите идеи. Определена роля за отказа имали и големите претенции на генуезеца, който поискал в случай на успех много повече, отколкото обикновено получавали в подобни случаи португалските капитани, а също и нежеланието на краля да раздробява силите си в навечерието на решаващия поход към Индия със заобикаляне на Африка. За проверка на хипотезата на Колумб, крал Жоан II екипирал малка експедиция под командването на капитан Ферман Дулмо, който трябвало да изследва западната част на Атлантика. Тя отплавала от Азорските острови и изчезнала безследно. По-късно, през 1488 год. Бартоломео Диаш заобиколил южния край на Африка. След това плановете на Колумб да намери път на запад в очите на Жоан изгубили актуалност.

Христофор искал да се обърне и към Англия и Франция, но най-напред се върнал в Испания. Той успял да се срещне още веднъж с кралица Изабела. Упоритостта и чарът на мореплавателя изиграли своята роля. След тази среща той вече вярвал, че когато Гранада падне, ще получи помощ. Оставало му само да чака. А когато кралицата разбрала, че Колумб е намерил в Испания богати приятели, като херцогът на Мединасели, например, който бил готов да помогне, тя отново извикала мореплавателя при себе си. През лятото на 1491 год. Колумб пристигнал при

---

¹ Жоан II Съвършени (1455-1495), крал на Португалия. Той бил деен управник и добър пълководец, покровителствал науките, изкуството, а особено голямо внимание обръщал на развитието на мореплаването. Именно по време на управлението на Жоан II Диого Као достигнал до устието на река Конго, а по-късно Бартоломео Диаш заобиколил нос Добра надежда. – Бел. ред.

*Сватбен портрет на крал Фердинанд и кралица Изабела.
Неизвестен автор*

монарсите в един лагер под стените на Гранада, в разгара на последните дни на Реконкистата². Моментът се оказал неподходящ, кралицата си взела думите обратно. Тя можела да бъде разбрана: в този момент най-лесният начин да даде пари на Колумб бил да заложил скъпоценностите си (кралската корона вече била заложена заради войната). Отчаян, Колумб решил през октомври да замине за Франция. Вече десет години той търсел средства за плаването и всеки път или му отказвали, или казвали „утре“. Той отишъл в любимия си манастир Ла-Рабида, където имал доста приятели, за да се сбoguва с тях. Там бил и Фрай Хуан Перес, бившият духовник на кралицата.

² Реконкиста (исп. – отвоюване) – дълъг процес на отвоюване от пиренейските християни, основно испанци и португалци, на земите на Пиренейския полуостров, заети от мавританските емирати. Реконкистата завършва през 1492 год., когато Фердинанд II Арагонски и Изабела I Кастилска изгонват последния мавритански владетел от Пиренейския полуостров. – Бел. ред.